

Budsjett 2021

Økonomiplan 2021-24

1. Premissar

Fremskrittspartiet legg med dette fram alternativt Budsjett 2021 / Økonomiplan 2021-24 for Vestland fylkeskommune. Budsjettframlegget tek utgangspunkt fleritalsinnstillinga frå Finansutvalet sitt møte 19.11.20. I praksis vert dette derfor eit alternativt til samarbeidspartia AP, SP, KrF, V, KrF og MDGs sitt budsjett. Der FrP har endringsframlegg i høve samarbeidspartia sitt budsjett er dette kommentert nærare under.

2. Overordna perspektiv

Etter fylkessamanslåinga står Vestland fylkeskommune overfor ei økonomisk utfordring som er tenkt løyst med eit nedtrekk i driftsbudsjettet på 100 mill kr pr år i valperioden. Hovudutfordringa skuldast auka kostnader til ferjedrifta pga nye miljøkrav, men den nye fylkeskommunen kjem også noko dårlegare ut av inntektssystemet enn dei to gamle fylkeskommunane gjorde kvar for seg. I tillegg må den nye organisasjonen hente ut synergieffektar av samanslåinga frå to til eit fylke. Samarbeidspartia sin tilnærming til miljøkrav i nye snøggåtanbod legg også opp til kostnadsauke i perioden framover.

I sum står ein økonomisk overfor ei krevjande oppgåve som krev evne og vilje til tydeleg politisk prioritering.

FrP legg til grunn at alle verkemiddel må vurderast for i sikra Vestland fylkeskommune ein sunn driftsøkonomi i framtida, men vil særleg peika på følgjande område;

- Endra arbeidsmetodikk, effektivisering, digitalisering
- Lovfesta oppgåver vs ikkje lovpålagte oppgåver
- Tenestestruktur og harmonisering av tenester
- Utnytta inntektpotensialet i den fylkeskommunale verksemda
- Vurdera kostnadsnivå og realiseringstidspunkt for investeringsprosjekt
- Konkurranse i tenesteproduksjonen
- Effektiv innkjøpsstrategi
- Sal av eigedom og eigedelar fylkeskommunen ikkje nyttar i tenesteproduksjonen
- Gjennomgang av alle tilskotsordningar

Som tenesteprodusent er fylkeskommunen også ei arbeidsintensiv verksemd. Å kutta 4-500 mill kr i drifta vil difor ikkje kunne skje utan reduksjon i samla årsverk i den fylkeskommunale organisasjonen. Ved samanslåing av to store organisasjonar ligg det alltid eit potensiale for å ta ut stordriftsfordelar, fjerna dobbeltarbeid, vidareføra beste praksis, implementera ny arbeidsmetodikk og nye IT-system. Dette potensialet må realiserast om ein skal lukkast i å styrkja fylkesøkonomien i valperioden, og som del av budsjettarbeidet er det etablert eit administrativt innsparingsprogram.

FrP meiner imidlertid at ein bør gå raskare fram i høve å redusera tal årsverk i organisasjonen, og har derfor lagt inn eit generelt nedtrekk i stillingar med 25 mill kr i 2021. Om ein legg til grunn at dette er halvårsverknad vil eit slikt nedtrekk gje 50 mill i reduserte kostnader i 2022.

FrP legg derfor til grunn at nedbemanningsprosessen vert gjennomført i eit solid 3-partssamarbeid mellom politikk, administrasjon og. Erfaring frå liknande prosessar i offentleg sektor syner at ønska effekt i stor grad kan realiserast gjennom naturleg avgang, intern omplassering, stillingsbank, seniortiltak osv.

FrP vil vidare leggja følgjande prinsipp til grunn i arbeidet med å betra den fylkeskommunale økonomien;

- I størst mogeleg grad skjerma tenestetilbodet til den einskilte innbyggjar – ta kutt i administrasjon framfor den ytre tenesteproduksjonen
- Prioritere hovudoppgåvene fylkesveg, kollektiv og vidaregåande skule framfor andre oppgåver
- Utnytta inntekspotensialet i knytt til tenesteområda i fylkeskommunen – t.d. reklameinntekter knytt til kollektivsektoren

3. Driftsbudsjett

FrP sine omprioriteringar i driftsbudsjettet i høve budsjettframlegget frå samarbeidspartia kjem fram av tabellen under. Nokre tiltak er nærare kommentert nærare under tabellen.

Område	1000 kr	
4.1 Politisk styring og kontrollorgan		
Reise og kurs	-1 000	
Reduksjon i politikargodtgjørelse 5%	-2 000	
Endring ramme	-3 000	-3 000
4.2 Organisasjon og økonomi		
Endring ramme		0
4.4 Opplæring og kompetanse		
Økt ramme Videregående opplæring (klasser/studietilbud)	20 000	
Samarbeid Dale Oen-stiftelsen (motvirke frafall i VGS)	2 000	
Reversere bruk av fond videregående skoler	15 000	
Endring ramme	37 000	37 000
4.5 Mobilitet og kollektiv		
Avventer omprofilering Kringom	-5 000	
Reklame i kollektivsektoren	-40 000	
Autodiesel i stedet for biodiesel buss	-23 500	
Krokeide - Hufthamar, to søndagsferger heile året	2 000	
Ikke fjerne arbeidskjøring TT-ordningen	8 000	
Endring ramme	-53 500	-53 500
4.6 Infrastruktur og veg		
Økt reasfaltering fylkesvei	10 000	

Endring ramme	10 000	10 000
4.7 Kultur, idrett og inkludering		
Udisponert ramme	-2 600	
Tilskudd U23 EM friidrett i Bergen	2 600	
Tilskudd Sentralbadet scenekunsthuss	-5 000	
Generelt nedtrekk kultursektoren	-15 000	
Endring ramme	-20 000	-20 000
4.9 Innovasjon og næringsutvikling		
Udisp. på næringsområdet	-2 400	
Prosjekt Marin Satsing 2020-2030	2 400	
Fra Havbruksfondet --> Prosjekt Marin Satsing (total 7,4 mill kr)	5 000	
Vite Meir - Kaupanger	5 000	
Endring ramme	10 000	10 000
Generelt		
Reduksjon i administrative stillinger (fordeles på sektorene)		-25 000
Redusert forventning fergekompensasjon		55 000
Redusert avsetning til disposisjonsfond		-10 500
Sum endring		0

På **4.1 Politisk styring og kontrollorgan** reduserer FrP 1 mill kr på reiser og kurs. I tillegg må også politisk nivå ta sin del av kostnadsreduksjonen i VLFK, og politikargodtgjerslene vert difor redusert med 5% tilsvarande 2 mill kr.

På **4.3 Opplæring og kompetanse** ynskjer FrP å skjerme studietilbodet i vidaregåande skule, og har difor reversert kuttet på 20 mill kr til vidaregåande opplæring. I tillegg ynskjer vi ikkje å tape fonda som dei vidaregåande skulane har spart opp. Her legg samarbeidspartia opp til ein kortenkt og uheldig praksis som ikkje vil stimulera dei vidaregåande skulane til å driva effektivt og skapa inntekter frå oppdragsverksemd. FrP legg også inn 2 mill kr til eit prosjekt saman med Dale Oen-stiftelsen for elevar som står i fare for å falla ut av vidaregåande skule.

FrP meiner også at Vestland fylkeskommune i samband med avvikling av SAMS-vegadministrasjon frå 01.01.20 bør utarbeida ein ny strategi for fylkeskommunen som vegeigar, og fremjar difor eit eige verbalforslag på dette (sjå under). Målsettinga for dette arbeidet er å få meir veg for pengane gjennom enklare løysingar, dispensasjonar frå vegnormalane, samarbeid med kommunar og næringsliv m.m.

På **4.5 Mobilitet og kollektiv** avventar FrP det tillyste arbeidet med harmonisering av takstregimet i heile fylket. I dette arbeidet må ein sjå det store biletet både i høve tilbudsstruktur i Bergensområdet og i distrikta, frekvens vs pris, krav til miløteknologi osv.

Vi fremjar også opp at framlegget om å opne for reklame innan kollektivsektoren;

- Reklame på buss, båt og ferje – dette kan gje ekstra inntekter på fleire titalsmillionar kroner til kollektivsatsinga i fylket (sjå eige verbalframlegg). Dette tiltaket vil ikkje

gje full effekt i 2021, men vi har lagt inn 40 mill kr for å synleggjera potensialet i å utnytta dette inntekspotensialet.

For å redusera kostnader legg vi også til grunn at ein nyttar autodiesel i staden for biodiesel i bussektoren. Vi utsett også omprofilering av Kringom til det er naturleg i samband med utskifting av materiell.

Vi opprettheld også transporttilbodet til arbeidstakarar som er tilsett i ASVO-verksemdene i ordninga med Varig Tilrettelagt Arbeid (VTA-plassar). Dette er eit tenestetilbod som er heilt avgjerande for livskvaliteten til desse innbyggjarane.

På **4.6 Infrastruktur og veg** aukar FrP løyvinga til vegvedlikehald og reasfaltering av fylkesveg med 10 mill kr.

På **4.7 Kultur, idrett og inkludering** legg FrP inn eit generelt kutt på 15 mill kr for å finansiere opp meirkostnaden på vidaregåande skule. FrP legg opp til at ein ved fordeling av budsjettkuttet skal skjerma kulturhistoriske museum, arbeid med kulturarv/fartøyvern og tiltak for barn og unge.

På **4.9 Innovasjon og næringsutvikling** legg FrP inn 7,4 mill kr til Prosjekt Marin satsing. Skal dette prosjektet lukkast må også Vestland fylkeskommune stilla opp med midlar i ulike spleiselag med akvakulturnæringa og andre samarbeidspartar.

I tillegg fører FrP opp 5 mill kr til ViteMeir – vitensenteret i Sogndal. I 2021 skal 4 mill kr gå til oppbygging av installasjonane, medan 1 mill kr går til drift. For at senteret skal få statleg tilskot til drift må lokal driftsfinansiering utgjera 20% av det samla driftsbudsjettet. På sikt må VLFK vurdere ei harmonisering av sine driftstilskot til Vil Vite i Bergen og ViteMeir i Sogndal.

4 Investeringsbudsjett

Koronapandemien gjer store negative ringverknader for næringslivet, og dermed sysselsettinga i regionen. FrP meiner difor at Vestland fylkeskommune bør framskynda nokre større samferdsle prosjekt for å auka aktiviteten i anleggsbransjen.

Vi framskandar difor FV 614 Svelgen-Indrehus og FV 49 Tokagjelet. I tillegg legg FrP til grunn at Atløy-sambandet etter KS2 kan finansierast opp basert på fergeavløysingsordninga. Vi legg også inn ein generell post til fergeavløysingsprosjekt i fylket med 5 mill kr til plan- og utgreiingsmidlar i 2021 og 100 mill kr kvart år i resten av økonomiplanperioden.

FrP legg også inn 2 mill kr ekstra til kvalitetssikring/oppgradering av eldre reguleringsplanar for å sikra mindre prosjekt på fylkesvei vert klargjort for realisering, t.d. FV 402 frå FV 57 til Seim skule i Alver kommune.

Auka kapitalkostnader knytt til investeringsprosjekta vert innarbeid i økonomiplanperioden, og finansiert gjennom reduserte avdrag på den samla låneporteføljen/reduuerte avsetningar til disposisjonsfond.

Tiltak	2021	2022	2 023	2 024
Skilting bygg	-15,4			
Framtidige bompengeprojekt	-10	-50	-50	-50
Bybane byggetrinn 5		-40	-80	-80
FV 614 Svelgen - Indrehus	10	500	500	450
Fergeavløysing	5	100	100	100
Atløy-sambandet (KS2)	2,5			
Planmidler (kvalitetssikring reg.planer)	2			
FV 49 Tokagjelet		50	200	500
Sum	-5,9	560	670	920

5 Verbalforslag

Nedanfor følger verbalforslag som FrP ynskjer separat votering over under handsaminga av Budsjett 2021 / Økonomiplan 2021-23 i fylkestinget.

5.1 Sunnfast

Fylkestinget ber fylkesrådmannen, i lys av gjennomført moglegheitsstudie av Sunnfast av kommunane Stord, Tysnes og Kvinnherad, om å stille seg positiv til vidare arbeid med prosjektet. Vestland fylkeskommune bør stilla seg positiv til å oppnå ferjeinnkorting/erstatning av ferjesambandet mellom Kvinnherad og Stord.